

Asia: VN/25041/2020

Henkilötunnusjärjestelmän uudistamista koskevat säädös- ja muut ehdotukset

Luonnos hallituksen esitykseksi

Yleiset huomiot esityksen tavoitteista

Tietoliikennealalle arvioidut taloudelliset vaikutukset ovat alimitoitettut, tietojärjestelmien ja uusien rajapintojen muutostarpeista syntyy merkittäviä kertaluonteisia kustannuksia.

Huomiot mahdollisuuteen saada henkilötunnus jo Suomessa oleskeluun oikeuttavaa lupaa tai rekisteröintiä koskevan hakemuksen perusteella (1. lakiehdotuksen 9 ja 22.2 §)

-

Huomiot mahdollisuudesta tallettaa ulkomaalaisen henkilön tiedot väestötietojärjestelmään ulkoisen palveluntarjoajan oleskelulupa-asiassa tekemän henkilöllisyydestä varmistumisen perusteella (1. lakiehdotuksen 22.3 §)

-

Etärekisteröintimenettelyä koskevat huomiot (1. lakiehdotuksen 9 a–9 d ja 34 a §)

Etärekisteröinnissä henkilöllisyyden varmistaminen ei yllä varmuudeltaan aivan samalle tasolle kuin perinteinen kasvokkain tunnistaminen, yritysten tulisi näin ollen saada riittävästi tietoa millaisiin yhteiskunnan palveluihin etärekisteröinnissä tapahtuva sähköinen tunnistaminen on riittävää ja mihin ei. On myös hyvä huomioida, että tärkeiden digitaalisten palveluiden tarjoaminen tälle kohderyhmälle estyy, koska erärekisteröinti ei yllä varmuudeltaan samalle tasolle kuin perinteinen tunnistaminen. Erityisen tärkeää on myös, että yrityksen eli tietojen vastaanottajan olisi myös pystyttävä erottamaan etärekisteröityjen henkilöiden tiedot muulla tavalla tunnistettujen henkilöiden tiedoista.

Sukupuolineutraalia henkilötunnusta koskevat huomiot

-

Uutta yksilöintitunnusta koskevat huomiot

Kahden tunnuksen rinnakkaiskäyttö tarkoittaa järjestelmä- ja toimintatapa muutoksia henkilöiden tietojen käsittelyssä ja esimerkiksi eri organisaatioiden välisessä tietojen vaihdossa.

Alle 18 -vuotiaat eivät ole oikeustoimikelpoisia tekemään sopimuksia jälkilaskutettavista palveluista eikä holhoustoimilain mukaan oikeustoimi, jonka tekemiseen vajaavaltaisella ei ole oikeutta, sido häntä. Näin ollen, kun uusi ehdotettu tunnus ei kerro henkilön ikää, tulee jatkoehdotuksessa huolehtia siitä, että jälkikäteen laskutettavissa palveluissa ja luottokelpoisuutta arvioitaessa tulee yrityksillä olla mahdollisuus tarkistaa asiakkaan ikä luotettavasti. Tämän tiedon hakeminen ei tule olla yrityksille maksullista, koska aiemmin tieto ollut saatavilla ilmaiseksi henkilön henkilötunnuksesta.

Muut hallituksen esitystä ja alustavaa asetusluonnosta koskevat huomiot

Ehdotettujen muutosten suunnittelu, muutostyö ja testaaminen vaativat aikaa, näin ollen muutoksiin tulee varata riittävästi siirtymäaikaa, vähintään 24 kuukautta asetuksen hyväksymisestä.

Kysymys vain ministeriöille: Seuraako esitykseen sisältyvistä muutosehdotuksista muutostarpeita hallinnonalanne lainsäädäntöön? Jos kyllä, mihin lakeihin muutoksia on tarpeen tehdä ja onko muutokset tarpeen sisällyttää esitykseen liitelakeina?

-

Informaatio-ohjauksen suunnitelma

Ovatko toimenpidesuosituksset oikean suuntaisia? Mitä pidätte erityisen hyvänä tai mitä pidätte tarpeettomana?

-

Millä muilla toimenpiteillä henkilötunnuksen kysymistä ainoana tunnistustapana voitaisiin ehkäistä sähköisessä asiointissa, käyntiasioinnissa ja puhelinasiointissa?

-

Mitä säädösmuutostarpeita tai ohjeistuksia tunnistatte eri toimialoilla tai palveluissa, jotta henkilötunnuksen kysymistä ainoana tunnistustapana voitaisiin ehkäistä?

-

Mitä säädösmuutostarpeita tunnistatte, että tunnistustapahtuma olisi tarpeeksi luotettava palvelutapahtumaan nähden ja näettekö tarvetta velvoittaa laajemmin vahvan sähköisen tunnistamisen käyttöön (millä toimialoilla, missä palveluissa)?

-

Henkilötunnuksen vaihtamiskynnyksen madaltamista koskeva arviomuistio

Kommentit muistioon

-

Tirkkonen Tiina
DNA Oyj